

Hr Erlander: reträtt under dimbildning

Två gånger under de senaste veckorna — i föredrag den 21 juli och i uttalande vid LO:s jubileum den 7 augusti — har statsministern beskyllt Dagens Nyheter för att önska arbetslöshet som ett hjälpmedel mot krisen. Vid båda dessa tillfällen har Dagens Nyheter betonat att denna anklagelse bygger på en grov förvanskning av några snarare banala än tillspetsade satser i ledaren den 17 juli. Hr Erlander, skrev tidningen den 9 augusti, "måste dock veta att fruktan för arbetslöshet är lika stor och uppriktig inom alla demokratiska partier".

I Morgon-Tidningen i fredags behandlar statsministern i en längre artikel ånyo denna fråga. Sätillvida slår han till reträtt som han icke än en gång uttryckligen hävdar att Dagens Nyheter hoppas på arbetslöshet. Men reträtten sker under tydliga försök till dimbildning. Hr Erlander åberopar nu ännu en ledare (av den 2 juli) och söker genom en jämförelse mellan några ord ur denna artikel och den förut citerade av den 17 juli göra sina tidigare beskyllningar ursäktliga — trots Dagens Nyheter bestämda dementi. Såsom en avledningsmanöver bör man också av hänsyn till statsministern betrakta några "lusingheter" av känd typ om Dagens Nyheter's chefredaktör.

Förklaringen till statsministerns försök att halvt om halvt försvara en ohållbar position kom emellertid samma dag. I en just publicerad broschyr (Socialdemokratins väg) har hr Erlander nämligen helt enkelt påstått att Dagens Nyheter krav går ut på att "löntagarna hålles i schack genom arbetslöshet", att arbetslöshet "rekommenderas som ekonomisk regulator". I stället för att dra in denna redan tryckta skrift — vilket normal korrekthet skulle ha fordrat — söker hr Erlander i regeringsorganet ge ett halvhjärtat försvar för sina anklagelser. Dessa anklagelser, som enligt Dagens Nyheter den 9 augusti måste ha tillkommit i god tro, blir alltså i broschyren upprepade och i tidningsartikeln försvarade — med god tro kan man följaktligen inte längre räkna.

Vad gäller då sakfrågan? Dagens Nyheter har understrukt att den spiral av höjda löner och stigande priser som inflationen innebär kan avklippas blott då en sådan balans vinnes att man visserligen kan tala om full men inte om överfull sysselsättning. Ty eljest blir resultatet att de om arbetskraften konkurrerande och på betydande vinster räknande företagen i eget intresse går med på lönehöjningar — oberoende av att dessas realvärde omedelbart försvinner genom stegrade priser. Dagens Nyheter's tankegång är densamma som ligger bakom de många försöken att reglera arbetskraftens användning, exempelvis genom statligt påbudet begränsning av byggnadsverksamheten. Den är inte förestavad av hänsyn vare sig till företagen eller arbetarna — utan helt enkelt av känsla för det gemensamma intresse som fordrar penningvärdets bevarande. Eller anser inte längre socialdemokratien att detta är ett gemensamt intresse? Statsministerns försök att komma ifrån sin förvanskning består i det nakna påståendet att Dagens Nyheter skulle vara mot löneförhöjningar för det fall att priserna steg. Hr Erlander övergår därmed från tolkning till diktning; inte ett ord i Dagens Nyheter's ledare ger anledning till ett så orimligt antagande. Denna diktning är till blott för att maskera reträtten, en maskering som behövs därför att statsministerns förlöpnings redan funnit plats i en socialdemokratisk valbroshyr.

Den svenske statsministerns hittills mest omfattande bidrag till valagitationen innehåller alltså en anklagelse som bygger på en förvanskning och som fullföljts genom uppdiktade uttalanden, men som den anklagande efter dementierna likväl inte själv vågar stå för. Därtill kommer att anklagelsen går ut på att ett av oppositionens ledande organ skulle bestämmas av önskemål och planer som kan betecknas som lika brottsliga som absurda. Det är samma man som förklarar sig ha "alltid försökt att hålla min politiska framställning fri från förvrängningar och medvetna missuppfattningar".